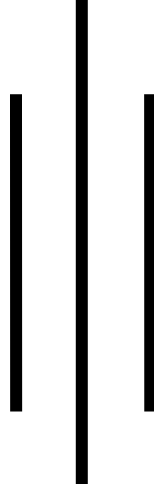

कञ्चन गाउँपालिकाका

उपाध्यक्ष श्री मौसमी थापा मगरले
गाउँसभाको १४ औं अधिवेशनमा प्रस्तुत
गर्नुभएको

आ.व.२०८०/८१

अनुमानित आय व्ययको विवरण

कञ्चन गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कञ्चन-२, रुपन्देही

२०८० आषाढ १० गते

Website: www.kanchanmun.gov.np

सम्मानित यस सभाका सभाअध्यक्षज्यू,

१. कञ्चन गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभाको १४औं अधिवेशनमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।
२. नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम प्रस्तुत गर्न लागिएको राजस्व र व्ययको अनुमानलाई संघीयताको जग मजबुत पार्ने नागरिक सरकारको अनुभूति दिलाउने र **"समुन्नत कञ्चन, सवल स्थानीय सरकार"** को अभियानमा अगाडी बढ्ने प्रभावकारी कदमका रूपमा प्रस्थान बजेटको रूपमा प्रस्तुत गरेको छु ।
३. विभिन्न कालखण्डमा राष्ट्रका नाममा सहादत प्राप्त गरेका ज्ञात-अज्ञात सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । बेपत्ता तथा घाइते परिवार प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, गणतन्त्र र जनजिविकाको आन्दोलनमा नेतृत्व गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै उहाँहरूले पुऱ्याउनु भएको योगदानको उच्च मूल्यांकन गर्दछु ।
४. गत विगत आर्थिक वर्षको कञ्चन गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम बजेट कार्यान्वयबाट सुशासन, विकास र समृद्धिको आधारशिला खडा भई गाउँपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहमा सुधार हुँदै गईरहेको छ भने, सडक, यातायात, खानेपानी लगायत भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाको दिगो व्यवस्थापन र उपयोगमा उल्लेख्य प्रगति हुँदै गईरहेको छ । भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधान सम्बन्धमा उल्लेख्य प्रगति भएको छ निकट भविष्यमा नै देखिने गरी प्रतिफल प्राप्त हुनेमा विश्वस्त रहेका छौं ।
५. दिगो विकासका लक्ष्यका लक्षहरूको स्थानीयकरण तथा आन्तरिकिकरण गरी गरिबी न्यूनिकरण, रोजगारीको सिर्जना लगायत राज्यका निर्देशित सिद्धान्त प्राप्तिसमा गाउँपालिका अग्रसर रहेको छ ।
६. आर्थिक, सामाजिक र भौतिक पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरूमा तिव्रता आएको छ । निजि क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रलाई सँगै लिएर जाने वातावरण सुधार हुँदै छ । पर्यटन पूर्वाधारका विकास, गाउँपालिकावासीको शिक्षा र स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार, गाउँपालिकाको दैनिक प्रशासन र सेवा प्रवाहलाई सुधार गर्नमा गाउँ गाउँपालिका प्रतिबद्ध छ ।
७. गाउँपालिकाको कार्यक्षेत्र सँग सम्बन्धित क्षेत्रहरूको कार्य प्रगतिलाई चुस्त र दुरूस्त राख्न गाउँपालिकावासीहरूको गुनासो र आकांक्षाहरूलाई समयमा नै संबोधन गर्न अनुगमनलाई तिव्रता दिइएको छ ।
८. आगामी आर्थिक वर्षको गाउँपालिकाको विकास, नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्दा सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अन्तर्गत वस्तीस्तरबाट विभिन्न सहभागीतामूलक चरणहरू

पुरा गरी वस्ती, वडा र कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी यहाँहरू समक्ष बजेट, नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरी पेश गरिएको वेहोरा निवेदन गर्दछु ।

९. यस अवसरमा हाम्रा अथक प्रयासहरूमा हरदम निर्देशन र सहयोग प्रदान गर्नुहुने व्यवस्थापिका संसद र लुम्बिनी प्रदेश सभाका माननीय सदस्यहरू, गाउँपालिकामा क्रियाशिल राजनीतिक दलहरू, सरोकारवाला निजि, सहकारी समेतका विकास साझेदारहरू, समाजसेवी, गाउँपालिकावासी सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू, विकास अभियान्ताका रूपमा रहेका स्थानीय सरोकारवाला निकायहरू, गैर सरकारी संस्थाको साझेदारी भूमिका प्रति गाउँपालिकाको तर्फबाट हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।
१०. नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ समेतका कानूनहरूले व्यवस्था गरे बमोजिम सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया मार्फत आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्यय सहितको बजेटको अनुमान गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी नीति तथा कार्यक्रम र बजेट चालु आर्थिक वर्षको आषाढ १० गतेभित्र गाउँसभामा पेश गर्ने र आषाढ मसान्तभित्र पारित गरिसक्नु पर्ने कानूनी प्रावधान रहेको छ । कानूनी प्रावधान बमोजिम स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानून निर्देशिका तथा कार्यविधिको अधिनमा रहि गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को यथार्थ, चालू आर्थिक वर्ष ०७९/८० को संशोधित बजेट तथा कार्यक्रम र आगामी वर्ष २०८०/८१ को अनुमानित वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रमलाई गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी यस सम्मानित सभाको अधिवेशनमा पेश गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।
११. अब म कञ्चन गाउँपालिकाको समग्र विकास सम्बन्धी वस्तु स्थितिको संक्षिप्त सिंहावलोकन यहाँहरू समक्ष राख्न अनुमति चाहन्छु ।
१२. कञ्चन गाउँपालिकाको विकासको वर्तमान अवस्था, गाउँपालिकावासीहरूको विकास र प्रविधिजन्य सुविधाको बढ्दो चाहना र अपेक्षा, उपलब्ध स्रोत र साधन कार्यालय र गाउँपालिकामा मौजुदा समस्या र चुनौतीहरूमा कार्य सम्पादको कार्यमा देखिएका चुनौती तथा अवसरहरूप्रति वृहगम दृष्टि र विप्लेषण गर्दै गाउँपालिकाको दुरगामी विकास गर्ने र अर्जुन दृष्टि निर्माण गर्नु कञ्चन गाउँपालिकाको आजको आवश्यकता रहेको छ ।
१३. कञ्चन गाउँपालिकाको भौगोलिक बनावट, उपलब्ध प्राकृतिक स्रोत, ऐतिहासिकता, साँस्कृतिक शैक्षिक, कृषि एवं पर्यटकिय महत्वका दृष्टिले प्रबल र तिव्र विकासको सम्भावना भएको यो गाउँपालिका हो । तथापि गाउँपालिकाको तुलनात्मक विकास हुन सकेको छैन । यसका पछाडि थुप्रै चुनौती र कमजोरीहरू रहेका छन् ।
१४. गाउँपालिकाको समग्र विकासको क्रममा पछाडि पारिएका वर्ग तथा क्षेत्रका समुदायलाई न्यायपूर्ण र समतामूलक समाजको विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउने, गाउँपालिकाका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधान गर्ने, उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गर्ने, रोजगारीका अवसरहरू सृजना एवं विस्तार र विविधिकरण गर्ने, कृषि

एवं पशु विकास क्षेत्रहरूको प्रवर्द्धन तथा विविधिकरण गर्ने, उत्पादनमूलक क्षेत्रहरूको व्यवसायीकरण गर्ने, आधुनिकीकरण एवं यान्त्रिकरण गर्दै सूचनामूलक सञ्चार र प्रविधिको माध्यमबाट सुशासन प्रवर्द्धन गरी सार्वजनिक विकास पूर्वाधारहरूको दिगो विकास गरी सेवा र सुविधाहरूको प्रवाह गर्ने, पर्यटकिय दृष्टिले अनुपम संभावना रहेको पर्यटन क्षेत्रको विकास गरी यसबाट प्राप्त लाभ टोल वस्ती हुँदै विपन्न वर्ग सम्म पुऱ्याउने, कञ्चन नदी, ताल तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण गर्दै पर्यावरणिय संतुलन कायन गर्ने, समय सुहाउँदो भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास र विस्तार गर्ने, उद्योग, सामाजिक विकास एवं पूँजीलाई संस्थागत गर्दै कञ्चन गाउँपालिकाले लिएको **समुन्नत कञ्चन, सबल स्थानीय सरकार** भन्ने सोच (Vision) लाई चुम्न सक्ने गरी दिगो विकास गर्ने, पूर्वाधार विकासका कार्यहरू गर्नु हाम्रा मुख्य चुनौतीहरू रहेका छन् ।

१५. उल्लेखित चुनौतीहरूको सामना गर्दै समस्याहरूको समाधान गरी गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिका अध्यक्षज्यूको नेतृत्वमा रहेका जनप्रतिनिधिहरूको उच्च स्तरको अठोट, समन्वय तथा संतुलित एकता र गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सहयोगात्मक सुसम्बन्ध आवश्यकता रहेको छ ।

आदरणिय सभाध्यक्ष ज्यू

गाउँपालिकाको विकास सम्बन्धी अवस्थाको संक्षिप्त सिंहावलोकन पछि अब म कञ्चन गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को यथार्थ आय व्यय र प्रमुख उपलब्धीहरूको समष्टिगत समिक्षात्मक विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१६. कञ्चन गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा आन्तरिक आय तर्फ ९४ लाख ३१ हजार २ सय ८० रूपैया, मालपोत कार्यालयबाट ६५ लाख १८ हजार १ सय ७३, संघीय सरकारबाट (वित्तीय समानिकरण, समपुरक, राजस्व बाँडफाँड, शशर्त र विशेष) बाट गरी जम्मा ४४ करोड ५८ लाख ५१ हजार त्यसैगरी लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट (वित्तीय समानिकरण, समपुरक, राजस्व बाँडफाँड, शशर्त र विशेष) गरी जम्मा ३ करोड ८५ लाख ९० हजार, गाउँपालिकाको आ.व. २०७७/७८ को अन्त्यमा खर्च हुन नसकि बाँकी रहेको रकम तथा अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुन आएको रकम गरी जम्मा रु. ६८ करोड ५७ लाख ८० हजार ४ सय ९० गाउँपालिकाको सञ्चित कोष तथा अन्य विविध कोष खाताहरूमा रकम प्राप्त भएको थियो भने सो आ.व.को आषाढ मसान्तसम्म चालु खर्च तर्फ २८ करोड ६३ लाख ३२ हजार ७ सय २१ रूपैया तथा पुँजीगत खर्च तर्फ २३ करोड ७ लाख ७ हजार ३ सय १३ रूपैया खर्च भएको थियो । खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको फिर्ता गर्नुपर्ने रकम संघीय तथा प्रदेश सरकारलाई फिर्ता गरिएको थियो ।

सभाध्यक्षज्यू

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट कार्यान्वयनको जेष्ठ मसान्तसम्मको यथार्थ र आषाढ मसान्तसम्मको संशोधित अवस्था प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१७. चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को जेष्ठ मसान्तसम्म गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत भएको कुल ३४ करोड ६५ लाख ३२ हजार ४ सय ८७ रूपैयाँ मध्ये चालु तर्फ रू. २३ करोड ३६ लाख ३६ हजार ७ सय १६ र पुँजीगत तर्फ ११ करोड २८ लाख ९५ हजार ७ सय ७१ रूपैयाँ खर्च भएको देखिन्छ । साथै चालु आर्थिक वर्षको कुल संशोधित अनुमानित व्यय मध्ये चालु खर्च तर्फ २८ करोड ६४ लाख ५५ हजार १ सय ७२ रूपैयाँ पुँजीगत तर्फ १५ करोड ८५ लाख ६७ हजार ५ सय २५ रूपैयाँ हुने अनुमान गरेको छु । त्यसैगरी आन्तरिक आय तर्फ चालु आ.व. १ करोड ५ लाख रूपैयाँ हुने अनुमान गरिएकोमा चालु आ.व.को जेष्ठ मसान्तसम्म १ करोड ६ लाख राजस्व संकलन भएको छ । र चालु आ.व. को आषाढ मसान्तसम्म रू. १ करोड १५ राजस्व संकलन हुने संशोधित अनुमान गरेको छु ।

सभाका सभाध्यक्षज्यू

अब म कञ्चन गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को प्रस्तावित बजेट, नीति तथा कार्यक्रम गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच, गाउँपालिकाका विकासका प्राथमिकताहरू, योजना तर्जुमा आधारहरू र गाउँपालिकाका समग्र नीतिहरूको सार संक्षेप सभा समक्ष प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

दीर्घकालिन सोच

- कञ्चन गाउँपालिकाले परिकल्पना गरेको *समुन्नत कञ्चन, सबल स्थानीय सरकार* भन्ने दीर्घकालिन सोच नै यस बजेट नीति तथा कार्यक्रमको दीर्घकालिन सोच रहेको छ ।

उद्देश्य

- गाउँपालिकाको आर्थिक सामाजिक रूपान्तरण,
- सुशासन र सेवाग्राहीमैत्री सेवाप्रवाह,
- सामाजिक न्यायसहितको समतामूलक सामाज निर्माण,
- भौतिक संरचनाहरू दिगो र वातावरणमैत्री पुर्वाधार निर्माण,
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोवासीको उचित व्यवस्थापन र जग्गा धनी प्रमाणपुर्जा वितरण,

प्राथमिकताका क्षेत्रहरू

- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोवासीको समस्या समाधान गर्नु,
- सहकारी तथा निजी क्षेत्रको भूमिकामा गुणात्मक सुधार,
- सुचना तथा प्रविधिको विकास,
- स्थानीय भौतिक पूर्वाधारको निर्माण,
- कृषि, वन तथा वातावरण र पर्यटन क्षेत्रको विकास,
- मानवीय सूचकहरूको विकास,
- लैङ्गिकतामा आधारित न्यायपूर्ण समतामूलक विकास

योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमामा छनौटका आधार एवं मार्गदर्शनहरू

- नेपालको संविधान, २०७२ का राज्यका नीति, निर्देशक सिद्धान्त र दायित्वहरू
- नीति र दायित्व समेतका संवैधानिक प्रावधानहरू,
- संघीय र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको चालु तथा आवधिक योजना,
- राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त नीतिगत निर्देशनहरू,
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त नीतिगत मार्गदर्शनहरू,
- संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिङ्ग र आन्तरिक राजश्व परिचालन क्षमता
- संघीय सरकारबाट समय-समयमा प्राप्त नीतिगत निर्देशनहरू,
- लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त नीतिगत मार्ग निर्देशनहरू र प्राप्त बजेट सिलिङ्ग,
- स्रोत अनुमान तथा बजेट सिलिङ्ग समिति, राजस्व परामर्श समिति, वडा सभा, विषयगत समितिहरू, गाउँ कार्यपालिका सदस्यहरूबाट प्राप्त सुझावहरू,
- कञ्चन गाउँसभाका सदस्यहरूबाट प्राप्त सुझावहरू,
- कञ्चन गाउँपालिकाको तर्जुमाको क्रममा रहेको आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना
- राजनीतिक दल, निजी क्षेत्र, सहकारी क्षेत्रसमेतका गाउँविकासका सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त सुझावहरू,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को विगतका गाउँसभाहरूबाट प्राप्त पृष्ठपोषणलाई यो गाउँपालिकाको विकास योजना तर्जुमा गर्दा मार्गदर्शनको रूपमा अवलम्बन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षका मुख्य-मुख्य क्षेत्रगत कार्यक्रम र विनियोजन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

सामाजिक विकास

१८. सक्षम र सिपमुलक जनशक्ति कञ्चन गाउँपालिकाको सम्पत्ति भन्ने मुल नारालाई आधार मानी शैक्षिक गुणस्तरका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि अभिभावक, विद्यार्थी र शिक्षकबिच अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम हरू सञ्चालन गरिनेछ । बालविकास सहजकर्ताहरूलाई मन्टेश्वरी तालिमको व्यवस्थाको लागि आवश्क बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
१९. ६ देखि ८ कक्षा सम्मका विद्यार्थीहरूको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु भने कक्षा १ देखि कक्षा ५ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम भईसकेको हुँदा पाठ्यपुस्तक लेखन कार्यको लागि समेत पर्याप्त बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
२०. गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति कार्यक्रम मार्फत प्रोत्साहन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२१. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६ देखि १२ सम्म अध्ययनरत छात्राहरूका लागि विद्यालयमा उपलब्ध हुने गरी निःशुल्क स्यानेटरी प्याडको व्यवस्था मिलाएको छु । जसका लागि २७ लाख ४ हजार रूपैया विनियोजन गरेको छु । स्यानेटरी प्याडलाई सहजता बनाउन गाउँपालिकाभित्रका १९ वटा सामुदायिक विद्यालयहरूमा स्यानेटरी प्याड भेन्डिङ मेशिनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२२. विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यमा गुणस्तरीय सुधार ल्याइनेछ । गाउँपालिकाभित्रका गौतम बुद्ध आधारभूत विद्यालय, ज्ञानज्योति आधारभूत विद्यालय, शान्तिभूमि आधारभूत विद्यालय, बालकल्याण आधारभूत विद्यालय, शिवशक्ति आधारभूत विद्यालय र शिशुसदन आधारभूत विद्यालयहरू लगायतका अन्य विद्यालयहरूलाई भौतिक पूर्वाधार निर्माण, फर्निचर व्यवस्थापन र भौतिक संरचना थपका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२३. गाउँपालिकाभित्रको १ मात्र क्याम्पस हरैया बहुमुखी क्याम्पसको प्रशासनिक व्यवस्थापन, संरक्षण, सम्बर्द्धनका लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरिएको छ भने कञ्चन बहुप्राविधिक शिक्षालय स्थापनार्थ समेत आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२४. गाँउपालिकास्थित विभिन्न विद्यालयमा विद्यार्थीमा अन्तरनिहित प्रतिभा पहिचान गरी उनीहरूलाई उत्प्रेरित गनको लागि विभिन्न गाँउपालिकास्तरीय शैक्षिक प्रतियोगिताहरूको लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
२५. खेलकुदको प्रवर्द्धन र विकासका लागि गाउँपालिकाले विद्यालय तहदेखि राष्ट्रियस्तरका प्रतियोगिताहरूमा सहकार्य र आयोजना गरिरहेको छ । खेलकुद पूर्वाधार निर्माण र प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि रु ३७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२६. यसरी शिक्षातर्फ सशर्त रूपमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त बजेट समेत गरी समग्र शिक्षाको विकास र विस्तारका लागि शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तर्फ जम्मा १९ करोड ७५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२७. गर्भवती महिला, नवजात शिशु तथा बालबालिका, विपन्न अल्पसंख्यक तथा सिमान्तकृत वर्गलाई लक्षित गरी बालबालिकाहरूको लागि पोषणयुक्त कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
२८. नेपाल सरकारबाट घोषणा भए वमोजिमका निःशुल्क वितरण गर्ने भनि तोकिएका औषधिहरूको नियमित सुनिश्चितका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । त्यसका अतिरिक्त गर्भवती महिलाका लागि आवश्यक पर्ने क्याल्सियम र आईरनजस्ता अत्यावश्यक औषधिको निःशुल्क उपलब्धताको लागि गाँउपालिकाले पर्याप्त बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२९. सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण यस गाउँपालिकाको प्रमुख दायित्व, उद्देश्य रहेको छ । ज्येष्ठ नागरिकसँग अध्यक्ष कार्यक्रम, सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम लगायत कार्यक्रम मार्फत वृद्ध

आमा बुवा र सुत्केरी महिलाहरूको स्वास्थ्य उपचार र पोषणयुक्त खाद्यान्न सुनिश्चितता गर्न विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

३०. गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका रूद्रपुर स्वास्थ्य चौकी र गजेडी स्वास्थ्य चौकी चालु आ.व.मा सञ्चालन हुने गरी वर्थिङ्ग सेन्टर सञ्चालनमा ल्याइएको छ । गर्भवती महिला तथा अन्य विरामीहरूको सर्भसुलभ स्वास्थ्य सेवा प्राप्तिका लागि एम्बुलेन्स खरीद गर्न रू. २५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३१. कञ्चन गाउँपालिकामा रहेको एकमात्र आयुर्वेद सेवा केन्द्रमार्फत आयुर्वेदिक उपचार पद्धति सर्वसुलभ बनाइनेछ । आयुर्वेद तर्फका औषधि खरिद लगायत विभिन्न क्रियाकलाप संचालनको लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट जम्मा रु १० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।
३२. समग्र सामाजिक क्षेत्रको विकासका लागि २४ करोड ९९ लाख १२ हजार ४ सय रकम विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विकास

३३. कृषिलाई गरिबी निवारण, बजरोजगारीको न्यूनिकरण र खाद्य सुरक्षाको आधारको रूपमा विकास गर्न यसको आधुनिकरण, व्यावसायिकरण र यान्त्रिकरणमा जोड दिइनेछ ।
३४. कृषि प्रणालीलाई वैज्ञानिक, व्यावसायिक र जलवायु अनुकूलित बनाउँदै आर्थिक वृद्धिको दिगो आधार तय गरिनेछ ।
३५. गाउँपालिकाको कृषि तथा पशु सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमलाई वस्तुपरक र यथार्थपरक बनाउन प्रयास गरेको छु ।
३६. प्राविधिक सहयोग तथा कृषि सामग्रीका सुविधा मार्फत कृषकलाई उत्प्रेरित गरिनेछ ।
३७. गाउँपालिका र कृषि सहकारी सञ्जालहरू बिच अन्तर्क्रिया तथा समीक्षा गर्दै कृषि उद्यमीको विकासमा आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३८. उत्पादनमा आधारित दुधमा अनुदान, वडा नं. २ मा हाट बजार लक्षित शित भण्डार निर्माण, अनुदानमा गहुँ तथा मकैको विउ वितरण, अनुदानमा यन्त्र उपकरण लगायत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३९. सहकारीलाई उत्पादनशिल बनाउँदै गरिबी निवारण गर्ने उद्देश्यले सबै प्रकारका सहकारीहरूलाई उत्पादन तथा स्वरोजगारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
४०. गाउँपालिकामा व्यवस्थित हाट बजार निर्माणका लागि तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत रू. २५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

४१. सहकारीहरूलाई व्यावसायिक रूपमा स्वच्छ पारदर्शी सवल र सक्षम बनाउन लागत सहभागितामा हुने मागमा आधारित कोपोमिस लागयतका क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

४२. **समग्र आर्थिक क्षेत्रको विकासका लागि ४ करोड ९ लाख ८५ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।**

पूर्वाधार विकास

४३. कञ्चन गाउँपालिकाभिन्न रहेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको जग्गा नापजाँच गरी लालपुर्जा वितरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी समयमा कार्य सम्पन्न गर्न आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।

४४. आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण सडकहरूको स्तरोन्नती गरिनेछ ।

४५. आवधिक योजना तयार गरी गाउँपालिकामा योजना बैंकको स्थापना गरी लागू गर्ने र मध्यकालिन खर्च संरचना बनाई कार्यक्रम र बजेट जोड्ने प्रक्रियाको थालनी गरिने छ ।

४६. गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयहरूको बाँकी निर्माण कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिनेछ ।

४७. अटल मेडिकल लुम्बिनी रोड देखि बुद्ध आधारभूत विद्यालय हुँदै बेलभरिया सम्मको सडक, एभरग्रिन चोक देखि पूर्व दक्षिण लुम्बिनी रोडसम्म सडक निर्माण, खैजडी टोल देखि दियो सम्म सडक निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

४८. भौतिक पूर्वाधार अपुग भएका विद्यालय भवन, शौचालय, खेलकुद मैदान लगायत पूर्वाधार निर्माण कार्यालय निरन्तरता दिएको छु । यसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

४९. मगर संग्रहालय, नेवार संग्रहालय तथा थारू संग्रहालयका अधुरो भवन निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

५०. कञ्चन गाउँपालिका वडा नं. स्थित श्री हरैया माध्यमिक विद्यालयको विद्यालय भवन निर्माणको लागि रु. १ करोड रकम विनियोजन गरेको छु ।

५१. लुम्बिनी रोड डेलर देखि वडा नं. २ मुसहर वस्ती सम्म कालोपत्रे, हर्नाचौर भावना टोल देखि हुंगाना टोल शिव मन्दिर सडक कालोपत्रे, गरगरे देखि वडा नं.५ कार्यालय सम्म सडक कालोपत्रे, लौसा देखि कुचेरा चोक दानापुर बेलडाँडा हुँदै फायरलाइन सम्म जोड्ने सडक कालोपत्रेका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

५२. समग्र पूर्वाधार विकास तर्फ रू. ७ करोड ९७ लाख ९६ हजार ६ सय रकम विनियोजन गरेको छु।

सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र

५३. गाउँपालिकाभित्रको वन सम्पदालाई जगेर्ना गर्दै स्वच्छ, स्वस्थ र हरित गाउँपालिकाको रूपमा विकसित गरिनेछ। साथै वनको संरक्षण गर्दै वन बाट प्राप्त हुने लाभलाई जनस्तरसम्म पुऱ्याउन समृद्धिका लागि वन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याएको छु। यसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
५४. गाउँपालिकाभित्र वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ। यसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
५५. कञ्चन नदीले गर्दा हुने भूक्षय रोक्न नदीका दुबै छेउमा बाँस तथा बेतको वृक्षारोपण गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
५६. गाउँपालिकामा फोहोर मैला व्यवस्थापन मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेको अवस्थामा फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ्ग साइट निर्माणका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु।
५७. विपद् पूर्व तयारीका लागि सूचनामूलक सन्देश तयार गरी सूचना तथा सञ्चारको माध्यमबाट सम्प्रेषण गरिनेछ।
५८. सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरू निर्माण गर्दा संवेदनशिलताको आधारमा ज्येष्ठ नागरिक, लैङ्गिक अपाङ्गता एवं बालमैत्री बनाइने नीति लिइनेछ।
५९. गाउँपालिकाको कुनै विपद्जन्य घटना घटेमा गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोषमा रहेको मौज्जात रकमबाट खर्च बेहोर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।
६०. आगलागी जन्य संकट व्यवस्थापन तथा दुर्घटना नियन्त्रणको लागि सैनामैना नगरपालिका, गैडहवा गाउँपालिका र कञ्चन गाउँपालिकाको संयुक्त साझेदारीमा सञ्चालित वारूण यन्त्र सेवालालाई थप चुस्त बनाइनेछ। जसका लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु।
६१. गाउँपालिकाका विभिन्न क्षेत्रहरूमा हुने सुरक्षा चुनौतीहरूको सामान गर्न गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानमा सि.सि. टिभि जडानका लागि रू. १० लाख विनियोजन गरेको छु। साथै गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सुरक्षा निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्यलाई थप चुस्त बनाइ विपद् व्यवस्थापन लगायत अन्य सुरक्षा व्यवस्थापनका कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
६२. वर्षातमा हुने डुबान समस्यालाई कम गर्न वस्तीहरूमा नालाहरू निर्माण तथा मर्मत गरिनेछ।
६३. सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता र पुर्बानुमानयोग्यता कायम गरि सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता कायम गर्नका लागि समग्र सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रको लागि रू. ३ करोड ९९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक

६४. कञ्चन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरू लगायत अन्य प्रशासनिक निकायहरूको कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्चका लागि रु. १० करोड ३२ लाख ५२ हजार ७ सय १७ रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म कञ्चन गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि प्रस्तावित राजस्व र व्ययको अनुमान प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

६५. आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि गाउँपालिकाको कुल बजेट मध्ये अधिकांश बजेट संघीय सरकार प्राप्त हुने अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण नै हो । गाउँपालिकाको आन्तरिक आय व्यवस्थापनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँपालिकाले लगाउन र संकलन गर्न पाउने कर, दस्तुर, शुल्क समेतका आधारहरू उपलब्ध भए बमोजिम गत आर्थिक वर्षमा स्वीकृत गरी निर्धारण गरिएको कर दस्तुर शुल्कका दर तथा क्षेत्रहरूलाई केही संशोधन गरी आगामी आर्थिक वर्षको देहाय बमोजिम बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

६६. कञ्चन गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि चालू तर्फ रु. ३७ करोड ३१ लाख २० हजार ७ सय १७ (७२.६१%) र पुँजीगत तर्फ रु. १४ करोड ७ लाख २६ हजार (२७.३९%) गरी जम्मा रु. ५१ करोड ३८ लाख ४६ हजार ७ सय १७ को बजेट प्रस्तुत गरेको छु ।

६७. आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को प्रस्तावित आय संकलन व्यवस्थापन तर्फ निर्धारण गरिएका करका दर रेट समेतका आय स्रोतहरूको विस्तृत विवरण कञ्चन गाउँपालिकाको प्रस्तावित आर्थिक विधेयक, २०८० र गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कार्यान्वयन गर्न प्रस्तावित गरेका योजना/आयोजना/परियोजना/कार्यक्रमहरूको विस्तृत विवरण गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८० मा समावेश गरेको छु । गाउँपालिकाले आगामी आ.व. २०८०/८१ का लागि अनुमान गरिएको खर्च वेहोरिने स्रोत हरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीबाट रु. १ करोड ७५ लाख,

मालपोत कार्यालयबाट प्राप्त हुने रु. ५० लाख,

संघीय सरकारबाट (वित्तीय समानिकरण अनुदान, राजस्व बाँडफाँड, सम्पुरक अनुदान, विशेष अनुदान र शर्त अनुदान समेतबाट रु. ४३ करोड २२ लाख ३५ हजार ७

सय, लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट (वित्तीय समानिकरण अनुदान, राजस्व बाँडफाँड, सम्पुरक अनुदान, विशेष अनुदान र शर्त अनुदान समेतबाट रु. ३ करोड ५६ लाख

११ हजार १७ रूपैयाँ । उल्लिखित स्रोतहरू परिचालन गर्दा नपुग हुन आउने रकम

रु. २ करोड ३५ लाख चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा स्थानीय संचित कोषमा रहेको नगद मौज्जातबाट वेहोरिने व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

६८. प्रस्तुत बजेट योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक क्षमता विकास संस्थागत/नीतिगत/कार्यविधिगत सुधारका कार्यहरू गर्ने साथै आवश्यकता अनुसार सरकारी सहकारी क्षेत्र, गैर सरकारी क्षेत्र, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चार क्षेत्र, र स्थानीय उपभोक्ताहरू समेतको संयुक्त सहभागितात्मक सूचकमा आधारित अनुगमन एवं मूल्याङ्कनको व्यवस्था मिलाइनेछ र यसबाट बजेटको सुनिश्चितता एवं पारदर्शिता उत्तरदायित्वको थप प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिएको छु ।
६९. प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम र वार्षिक बजेट कार्यान्वयनबाट गाउँपालिकाको समग्र औद्योगिक व्यापारिक, सामाजिक, आर्थिक, भौतिक, वातावरणीय लगायतका क्षेत्रमा न्यायोचित र समतामूलक दिगो विकासमा योगदान गर्न कोशेढुंगा हुने विश्वास लिएको छु ।

समाध्यक्ष महोदय,

गाउँसभाका सदस्यहरू

७०. आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुतीको उत्तरार्धमा आइपुग्दा बजेट तथा कार्यक्रम बनाउन सहयोग पुऱ्याउनु हुने कार्यपालिका सदस्य, गाउँसभा सदस्य लगायत सम्पूर्ण विषयगत समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, जनसमुदाय, सञ्चारकर्मी साथीहरू, बजेट निर्माण प्रक्रियामा खटिनु भएका कर्मचारीहरू, प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपले सहभागी हुनुहुने एवं अमूल्य सहयोग, सद्भाव, सल्लाह र सुझाव प्रदान गर्नुहुने सबै प्रति हार्दिक आभार र कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद । जय कञ्चन

मौसमी थापा मगर

उपाध्यक्ष

मिति: २०८०/०३/१० गते ।